

Feest bij de familie Van de Velde

Herman Brusselmans

Feest bij de familie
Van de Velde

2018 Prometheus Amsterdam

© 2018 Herman Brusselmans
Omslagontwerp Kris Demey
Foto omslag Lieve Blancquaert
Foto auteur Filip Claus
Zetwerk Mat-Zet bv, Soest
www.uitgeverijprometheus.nl
ISBN 978 90 446 3611 6

I Wat er te gebeuren staat

Mest Van de Velde werd 85 jaar. Dat is niet zomaar een getal. Het is de leeftijd waarop Sint Varèse, de patroonheilige van het instinct, tot de conclusie kwam dat ouder worden en laatste woorden niet samengaan. Zonder daar rekening mee te houden wilde de vrouw van Mest, Ravijn, een groot feest organiseren, waarop enige mensen uitgenodigd zouden worden, zoals dat gaat. Natuurlijk zouden eveneens van de partij zijn: de kinderen van Mest, hun partners indien nodig, en de kleinkinderen. Er waren ook twee achterkleinkinderen, Zivo en Nack. De kinderen waren: Orgaan Van de Velde, Palace Van de Velde, Binokkel Van de Velde, en Sneut Van de Velde. Orgaan was getrouwd met de heer Driapp Zoolse, een wiskundige. Zij waren volstrekt kinderloos gebleven. Palace Van de Velde was een weduwnaar, met één dochter, Tutte. Binokkel Van de Velde was een non, en Sneut Van de Velde was homoseksueel en was al jaren samen met Venus Klomb, een matroos. Tutte Van de Velde was getrouwd met de heer Sjonge Sprongwaarts, een ideoloog van de ultra-rechtse partij. Zij waren het die de ouders genoemd kon-

den worden van Zivo, een jongen van vijf, en Nack, een meisje van vijf. Ze waren een tweeling, hoewel ze dat niet ostentatief uitspeelden ten aanzien van de maatschappij, misschien wel omdat ze daar te jong voor waren.

Al deze personen wilde Ravijn op het feest, maar ook anderen: Perscienne Booring, de beste vriend van Mest; Krimper Noossens, de vroegere baas van Mest bij Schilderwerken Noossens; Mood Ter Brelling, de prostituee die, toen Ravijn tweeënhalf jaar ziek was geweest, Mest had geholpen op het seksuele gebied; Mug Zoeverijns, de vrouwelijke arts die Mest ooit van z'n zenuwziekte had afgeholpen, en Gezoek De Chachte, de abdis van het klooster waar Binokkel leefde, en met wie Mest heel goed gesprekken over het leven en de nasleep ervan kon voeren. Ravijn besliste dat het feest zou plaatsvinden op 30 maart, één dag na de verjaardag van Mest, want op de verjaardag zelf, 29 maart, zat Palace nog op Hawaï, waar hij, in het kader van zijn beroep, Europees getinte demonstratiefilmpjes van allerlei aard aan de internationale man probeerde te brengen. En dan was er de kwestie van de verrassingsgast. De familie had de koppen bij elkaar gestoken en ten slotte hadden ze voor mij gekozen. Mest las heel graag m'n boeken, had ooit samen met mij op een selfie gestaan die hij had gemaakt nadat hij me staande had gehouden in de Lange Munt hier in Gent, en bovendien had Mest dezelfde hobby als ik: met de motor rijden. Ravijn had me gebeld en me gevraagd of ik op 30 maart het verjaardagsfeest van haar man wilde bijwonen. Na enig gepingel kwamen we tot de conclusie dat ik ter plaat-

se zou zijn in ruil voor 1750 euro, en dat ik niks speciaals zou hoeven te doen, al wilde Ravijn mij eerst overhalen om midden in het feest, ongeveer rond elf uur 's avonds, m'n lul te laten opmeten door Tutte Van de Velde, die lulopmeter was in het Belgisch leger. Het is namelijk zo dat gegadigden die soldaat willen worden het leger niet in komen als hun lul, in slappe toestand, kleiner is dan vijf centimeter of groter dan zesendertig centimeter. Dat weigerde ik, en op den duur gaf Ravijn toe dat ik alleen maar op het feest aanwezig moest zijn, en dat er van mij verder niks verwacht werd.

Het feest zou plaatsvinden in zaal Kultinap in Maria-kerke. Chef Robuust Bokkelas zou instaan voor de maaltijd, samen met z'n team, waar hij al 36 jaar mee werkte – kortom, een goed op elkaar ingespeelde groep koks. De dj zou Lorry Duporru zijn, een doorgewinterde muzik-kenner, die ooit een relatie had gehad met Sneut Van de Velde, en het was zeker geen slechte relatie geweest, tot Lorry Duporru de toenmalige hond van Sneut, Zilleman-ji, de nek had doorgesneden met een bowiemes. Daarna waren ze wel vrienden gebleven, mede door hun geza-menlijke verering van Julio Iglesias. Lorry Duporru en Sneut waren zelfs eens op weg geweest naar de geboorte-plaats van Julio, maar onderweg, reeds in Duinkerke, waar ze overnachtten in een auberge, was de Citroën 2 PK van Sneut gestolen, en toen waren ze maar met de trein teruggekeerd naar Gent. Naar het schijnt heeft Julio Ig-lesias hier nooit iets van geweten, allicht omdat z'n naaste medewerkers het ook niet wisten en hem er zodoende

niet van op de hoogte hadden gebracht. De meeste sterren en hun medewerkers kunnen niet alles weten over hun fans. Sommige sterren weten het wel. Ik hoor daarbij. Zonder medewerkers of wie dan ook.

2 Het voorafgaande

Mest Van de Velde had tot hiertoe een gewoon leven gekend. Hij was geboren als enige zoon van Lullabie Van de Velde, een stroper, dronkaard, geweldenaar, nerveuze zot, en zeker geen koorknaap. Z'n moeder, Question Van de Velde-Beertjes, was een dwaze vrouw, analfabeet op de koop toe, en sinds ze dit bij zichzelf ontdekte besloot ze om nooit boeken te lezen. Met de krant veegde ze haar dikke reet af, zo er al een krant beschikbaar was, en dat was zeldzaam, zeer zeldzaam. Ze was onprettig in de omgang, opvliegend, verstoken van enige persoonlijkheid, enorm gemakkelijk te beïnvloeden, rap op haar teentjes getrapt, en zeker geen koorknaap. Ze had geen beroep. 'Een beroep?' zei ze op een keer. 'Ik heb nog liever een zwevende puist in m'n preut.' Zoals men merkt was ze grof in de mond. Na de geboorte van Mest liet Question hem alleen drinken van haar linkerborst. Uit de psychopathologie is bekend dat kinderen in dit geval een onderontwikkelde rechterhersenhelft krijgen. Dit verklaart waarom Mest niet goed was in taal, fluiten, en bloemschikken. Als baby werd hij verwaarloosd, en als kleuter

herhaaldelijk uitgelachen door z'n beide ouders. Zo vonden ze het klaarblijkelijk nodig om het grappig te vinden dat Mest bij het bloemschikken de rozen bij de tulpen schikte in plaats van andersom. Op school deed hij het ook niet goed, wat zou je willen. Hij werd door de andere kinderen gepest en ze noemden hem onder meer 'Puimsteen', 'Ortolaan', en 'Bakboord', woorden die een zevenjarig jongetje heel veel pijn kunnen doen. Mest werd verlegen, ja zelfs paranoïde, en verstopte zich geregeld in het kippenhok. Nu hij daar toch zat probeerde hij zichzelf te vermaken door de kippen te leren praten. Hij kreeg één kip zover dat ze kon zeggen: 'Floep floep de floeperde-floep.' Daar was hij best trots op, maar toen hij tegen z'n vader Lullabie zei: 'Papa, papa, ik heb de bruine kip leren spreken!' kreeg hij een oorveeg en de bruine kip werd meteen geslacht voor ze al was het slechts één floep tegen Lullabie kon uiten. Daar lag de basis van Mests haat voor z'n vader. Zonder dat Lullabie ervan wist piste Mest in diens whiskyfles, legde hij wormen onder de deken in het bed van Lullabie en Question, en lijmde hij, terwijl Lullabie sliep, z'n neusgaten dicht. Lullabie verdacht nooit z'n zoon, omdat die volgens hem niet tot zulke ingenieuze dingen in staat was. Hij verdacht een kabouter. Die werd nooit aangetroffen. Maar Lullabie bleef zeggen: 'Als ik die verdomde kabouter vind, zal ik hem een staaf in z'n hol duwen.' Hij had al een staaf aangeschaft, voor als de gelegenheid zich tegen alle natuurwetten in zou voordoen. Het was een mooie staaf, daar niet van.

Vanzelfsprekend maakte Mest de Tweede Wereldoor-

log mee. Z'n favoriete partij waren de Duitsers. Wat hadden ze mooie uniformen, tanks, en gelaatsuitdrukkingen! Met name naar die gelaatsuitdrukkingen kon hij uren zitten kijken. Soms sprak hij een Duitse soldaat aan, en zei in een brabbeltaaltje tegen de jongen: 'U moet wel een heel goeie tandarts hebben, met al die helwitte bijters in uw mond.' Uiteraard begreep de Duitse soldaat niet wat Mest zei. Toch was er een van hen die het wel begreep, en die zei: 'Jawohl.' En op die manier kreeg Mest contact met de vijand. Lullabie en Question waren eveneens Duitsgezind. Lullabie vond Hitler de mooiste man sinds groenteman Draggy Slotervat, die in 1933 was verongelukt toen z'n paard Baklava de Leie was ingezwenkt nadat hij in z'n taas was gestoken door een wesp. Draggy en Baklava verdronken, de wesp bleef leven en zocht andere oorden op. Lullabie wist niet van zichzelf dat hij biseksueel was en in feite verliefd op Draggy. In die tijd was biseksualiteit een onontgonnen terrein. Kon het zijn dat Lullabie net als op Draggy ook verliefd was op Hitler? Dat is nooit terdege onderzocht, niet in de toentertijdse bezette gebieden, niet in Duitsland, nergens. In 1946 voelde Mest zich voor het eerst aangetrokken tot een lid van het andere geslacht. Dat was Kaarsje, de dochter van bakker Roodgrond. Ze was een frêle meisje, met vele sproeten overal op haar lichaam. Ze heeft ze zelf eens geteld en ze kwam uit op 12.403, wat later door een dermatoloog gecorrigeerd werd tot 416. Kaarsje kon niet zo goed tellen, zoals uit dit pakkende voorval bleek. Haar moeder, Chartreuse, vroeg haar eens om de asperges te

tellen die tijdens het bereiden van de maaltijd op de grond waren gevallen, en Kaarsje telde en zei: ‘Zesentachtig.’ Het waren er drie. Of nee, vier. Enfin, toch alleszins veel minder dan zesentachtig. Het was alsof Kaarsje geen enkel mathematisch kader had waarin ze voldoende kon functioneren. Haar boer Plets had het ook. Als die negen moest optellen bij pakweg twaalf, dan aanriep hij de goden, spuwde in z’n eigen haar, en gooide hij met modder naar oude vrouwen, wat toch bewees dat hij van optellen bijzonder pissig werd. Plets liep overigens op dertienjarige leeftijd van huis weg, strandde in Bulgarije, en werd in Sofia vermoord door een boogschutter, die te weinig geld had om een deftige pistool te kopen.

Mest en Kaarsje begaven zich naar een afgelegen weide van boer Issimie, waar ze in het lange gras gingen liggen. Ze toonden hun respectieve lichaamsdelen aan elkaar, vooral de uiterlijke kenmerken ervan. Ze likten er even aan, maar verder gingen ze voorlopig niet. Wel zei Kaarsje: ‘Ik ben blij dat de oorlog gedaan is. Jammer dat je moeder is kaalgeschoren en dat je vader in de gevangenis zit.’

‘Ach, daar zit hij goed,’ zei Mest. ‘Trouwens, binnenkort komt hij vrij. En m’n moeder vindt het niet erg dat ze kaal is. Nu moet ze haar haar niet meer inwrijven met maïsolie tegen de luizen.’

‘Ieder nadeel heb z’n voordeel,’ zei Kaarsje.

‘Dat klopt,’ zei Mest, en hij vond dat Kaarsje een uitstekende kijk had op de dingen en deze kijk ook prima kon verwoorden. ‘Ik moet kaka doen,’ zei ze.

‘Wil je het privé doen?’ vroeg Mest.

‘Liefst wel,’ zei Kaarsje.

‘Ga dan achter die grote koe zitten die daar ligt te herkauwen,’ zei Mest. Kaarsje deed dat. Ze trok haar onderbroek naar beneden, achter de koe en uit het zicht van Mest, en begon te persen. De koe stond op en ging wat verder liggen. Kaarsje hield op met persen en ging weer achter de koe hurken. De koe verlegde zich nog een paar keer, met als resultaat dat Kaarsje pas een bolus kon draaien toen ze geheel aan de andere kant van de wei zat, achter de koe, die het beu was om te gaan verliggen. Het was een slim dier, maar had wel weinig uithoudingsvermogen. Kaarsje veegde haar kont af met gras, en begaf zich naar Mest, die honderd meter verder op z’n oorspronkelijke plaats op de grond lag. ‘Dat was een hele opdracht,’ zei hij.

‘Ja,’ zei Kaarsje, ‘het was de schuld van de koe.’

‘Je hoeft niet altijd de schuld van alles bij de dieren te leggen,’ zei Mest.

‘Wiens schuld is het dan?’ zei Kaarsje.

‘Misschien wel de jouwe, stomme teef,’ zei Mest. Ze kregen ruzie. Mest sloeg haar neer. Hoewel ze een bloedende mond had wist Kaarsje duidelijk te zeggen: ‘Ik wil je nooit meer zien.’ Later zagen ze elkaar nog wel, maar ze spraken nooit meer een woord tegen elkaar, als blijvend resultaat van het koe-incident. Toen wist Mest reeds dat je met vrouwen moest uitkijken, dat de kans niet onbestaande was dat het onbetrouwbare hoeren waren. Hij wilde ze niet allemaal over dezelfde kam scheren, doch

meer dan twee of drie kammen zouden er bij dat scheren toch niet nodig zijn.

Natuurlijk mocht Mest niet verder studeren, ofschoon hij architect wilde worden. De hele dag zat hij hutjes te tekenen, want als ik eenmaal architect ben, zo nam hij zich voor, specialiseer ik mij in het ontwerpen van hutjes voor bosnegers, bosnegerinnen, en hun bosbaby's. Het zullen hutjes zijn met een sanitaire voorziening, minstens drie inloopkasten, een nooduitgang, een schuilkelder, en kogelvrije wanden, want in de brousse wordt er wel eens een oorlog uitgevochten, en waar zit je tijdens de strijd veiliger dan in je eigen hutje met schuilkelder, kogelvrije wanden, en nooduitgang? Mest had nog nooit een zwart mens van dichtbij of veraf gezien, maar hij had wel plaatjes van hen bekeken in een tijdschrift bij de tandarts, en zo meende hij dat hij wist wat hun noden waren. Trouwens – zeker niet te vergeten – midden in het hutje zou een grote trog gebouwd worden, vol bananen. Het kwam er niet van. Lullabie zei dat Mest geen architect mocht worden, ten eerste omdat vele architecten socialistische ideeën hebben, ten tweede omdat vele architecten zich parfumeren, en ten derde omdat vele architecten, zo niet allemaal, baarddragers zijn. Lullabie haatte mannen met baarden. Dat kwam omdat hij zelf praktisch geen baardgroei had, wegens te veel oestrogeen in z'n hormoonhuishouding, waarvan hij trouwens niet op de hoogte was. In die tijd werd de gewone man nauwelijks op de hoogte gehouden van z'n intrinsieke hormoonhuishouding. Van een vrouw dacht men zelfs, in die tijd dus, dat ze geen

hormoonhuishouding had. 'Jij moet gaan werken,' zei Lullabie.

'Je hebt zelf nooit een klap uitgevoerd,' zei Mest. Lullabie gaf 'm een mep tegen z'n bakkes, en zei: 'Ik heb meer konijnen en hazen gestroopt dan jij snot in je neus hebt. Is dat geen werken misschien, klootzak? En in de gevangenis heb ik zakjes gelijmd!'

'Oké dan,' zei Mest, 'ik zal gaan werken. Maar ik ga ook alleen wonen. Ik kan er niet meer tegen om bij jou en m'n moeder te leven. Jullie zijn dwarsbomers. Jullie nauwe gezelschap is erger dan naalden in m'n oogbal.'

'Zo meteen een oogbal tegen je smoel,' zei Lullabie.

'Nu ben ik het zat,' zei Mest, en hij sloeg z'n vader in elkaar. Terwijl hij bezig was de man trappen in z'n onderbuik te geven kwam Question aangestormd en ze riep: 'Laat je vader met rust, de arme man!' Mest liet inderdaad de jankende Lullabie met rust, en concentreerde zich thans op het in elkaar slaan van z'n moeder. Haar rechterborst zou nooit meer de deuk kwijtraken die hij erin schopte. Hij liet hen geveld achter, stopte wat kleren en benodigdheden in z'n kartonnen koffer, en liep de vrije wereld in. In de Olifantstraat vond hij een kamer voor twaalf frank in de week, bij een gepensioneerde violist die Brandweg Pourrée heette. De jongere en de oudere man konden het goed met elkaar vinden. 's Avonds zaten ze bij de Leuvense stoof en ze wisselden gedachten, ideeën, en bevindingen uit. Brandweg was joods en had in de oorlog ondergedoken gezeten. Mest besloot om te verzwijgen dat hij een bewonderaar van de Duitsers was geweest. Hij

zei zelfs dat hij ook joods was. ‘Zo zie je er inderdaad uit,’ zei Brandweg. ‘Met die pronunciële schedel, die pief als een vierkante meter, en je ogen zo bruin als kooltjes bij het afval.’

‘Bedankt, Brandweg,’ zei Mest en hij schonk hun beiden nog eens in uit de fles rum. Ze werden zo dronken dat ze op den duur liedjes zongen over bootsmannen, ontrouwe minnestrelen, en de intieme plekjes van blote vrouwen. Hun sigaren zetten de kamer blauw. Het viel voor dat Brandgang z’n viool erbij haalde. Dan speelde hij een zekere melodie, maar welke melodie dat was – niemand die het wist. Brandgang was een slechte violist, en in z’n professionele leven had hij altijd in slechte orkesten gespeeld. Ze traden op voor een slecht publiek in een slechte zaal. Om een voorbeeld te geven van de slechtheid van zo’n zaal: gaten in het dak. En regenen! Zo hard had het nog nooit geregend. Een vrouw verdronk in haar hondenhok, zo hard regende het. De hond, die zich kon redden, had veel verdriet om de dood van z’n bazinnetje. Brandgang troostte hem door te zeggen: ‘Zij was een slet, Zikker, wees blij dat ze heen is.’ Getroost en kwispelstaartend ging de hond op zolder slapen.

Het geld groeit niet op de rug, en Mest moest een baantje vinden. Dat vond hij. Hij werd dakdekker bij een dergelijke firma. Hij zat op het dak en joeg spijkers in het spant. In z’n pauze keek hij uit over de omtrekken van de omgeving. Hij voelde zich de koning van de lucht. Hij had een collega, Lippo Kokkorundik, die altijd maar moppen vertelde over drie resusapen in een boot. Op een

keer telde Mest de moppen. Het waren er achtentwintig. Dit sloot geenszins uit dat Mest niet lachte. Op een dag waren ze bezig op het dak van het huis toebehorend aan de familie Leeperd. Dat was een raar dak, zeg. Het maakte een buiging naar links, van onderen bekeken. Dat werd Lippo fataal. Hij zette een poot verkeerd en stortte in de diepte. Er hoeft geen tekening bij dat Mest naar de begrafenis ging. Daar ontmoette hij de dochter van Lippo, Struik. Zij was in rouw. Daar trok ze zich niks van aan en ze ging op een avond met Mest mee naar discotheek Puurzaam. De sfeer was meedogenloos. Schelle flitsen wisselden af met het gebrek eraan, met name van licht naar donker en terug. Er was gezweet. Dansende lijven mengden zich met elkaar. Struik kon heel goed swingen, Mest wat minder. Hij stapte op haar tenen. ‘Aaah!’ riep Struik van de pijn. Mest excuseerde zich, waar Struik geil van werd. Ze begaven zich naar haar huis. Eerst tongzoende Mest Struik, en daarna zij hem. Het was ongeveer fiftyfifty verdeeld. Kledingstukken vlogen te allen kante. Naakt twijfelden ze eerst, maar ze begonnen dan toch aan seks. De kut van Struik had haar naam niet gestolen. Ze ontving de penis van Mest alsof ze nooit iets anders gedaan had. Als dit seks is, dan lust ik er pap van, dacht Mest bij dit alles. Hij spoot zo veel sperma in Struik dat ze zich onwel ging voelen. Een paracetamol loste dit probleem op. Zelf was Struik niet klaargekomen, en bij wijze van spreken: als klaarkomen een weekblad was zou ze er geen abonnement op hebben. Ze zat er niet mee. Zolang ze genot voelde bij het niezen, het oorpeuteren, en het lik-